

stiftsbladet

Folkekirken | Roskilde Stift | nr. 7 december 2020 | 71. årgang



TEMA

Velkommen til: **FIRE ÅR I MENIGHEDSRÅDET**

Nyvalgt 23-årig:

“Vores kirke skal være mere end gudstjenesten”

Topchefs råd til nye menighedsrådsformænd

De ti vigtigste opgaver for menighedsrådet

Juleaften i hallen

Et menighedsråd for både Martha og Maria

Tekst: Otto Lundgaard, redaktør
Foto: Christina Molbech

Man skal ikke have været engageret ret længe i menighedsrådsarbejdet, førend det går op for én, at meget af det, der handler om livet i og omkring kirken, tilsyneladende også handler om at tage stilling.

For eksempel: Ønsker vi tradition eller fornyelse – eller udvikling? Autorisation eller frihed – eller både-og? Nedlæggelse af bestående udvalg eller igangsættelse af nye? Mere fokus på menighedsplejen eller nyt tag på kirken? For slet ikke at tale om de til- og fravalg, der skal til for at lægge et budget i millionklassen for sognets økonomi.

Der er meget at tage stilling til. Og det er bestemt ikke altid lige nemt. Derfor er det heldigt, at godt menighedsrådsarbejde aldrig kun må afhænge af én person, men altid flere – sådan som det forholder sig i demokratier, også i 2020. Flere menighedsrådsmedlemmer får flere ideer og bidrager med flere ressourcer end ét medlem, og et menighedsråd med mange aktive medlemmer er gerne ensbetydende med mere bredde og dybde i arbejdet med kirkens liv og vækst. Den slags opstår gerne fra de dødes rige som en anden 'aha-oplevelse', når forskellige interesser og synspunkter mødes i gode debatter af den slags, som også kendes fra menighedsrådsmøderne og lignende møder som visionsdagen og det årlige menighedsmøde.



Dog gælder det, at: for at vores interesser og synspunkter skal kunne mødes, er det af stor betydning, at vi kender hinandens værdier – men i øvrigt også kender vores egne. Gør vi det? Hvad var det egentlig, der gjorde, at vi selv valgte at (gen)opstille til fire år med medindflydelse, medansvar og medejerskab til kirken? Hvad er det, vi selv forstår ved et godt kirkeliv?

Spørg dig selv, men spørg også din sidemand, næste gang I mødes – okay, på corona-afstand, men ellers i den åbenhed og tillid, der præger mennesker, der vil det samme. For dette at arbejde for kirkens liv og vækst kan faktisk vise sig at dække over meget andet og mere, end vi umiddelbart selv lægger i det. Og gudskelov for det.

Det er det, vi finder ud af, når vi lader hinanden komme til orde, lyt-

ter efter, spørger ind og i fællesskab finder ud af, hvad det er, vi mødes om. Herigennem kan det blive klart, at kirkens liv og vækst i Marthas øjne er et længe ventet projekt med renoveringen af kirkegårds-muren, mens det i Marias ører er et brændende ønske om stillegudstjenester – men det kan også blive klart, at der i menighedsrådene i vores demokratiske, rummelige folkekirke er plads til både Martha og Maria.

Uden Martha og Maria havde der manglet noget i Lukasevangeliets kapitel 10 – men også i menighedsrådsarbejdet. Thi uden både Martha og Maria kan kirkelivet true med at blive sat på vågeblus. Alle har vi noget at give, det er bare om at komme med det.

Denne udgave af Stiftsbladet er til-egnet jer. God læselyst!



STIFTSBLADET, DECEMBER 2020

Udgiver: Roskilde Stift
 Palæet, Stændertorvet 3A,
 4000 Roskilde.
 Tlf. 4638 1920
www.roskildestift.dk

Følg Roskilde Stift på Facebook:
www.facebook.com/roskildestift

Ansvarshavende redaktør:
 Otto Lundgaard
 tlf. 4033 2127
 e-mail: nol@km.dk

Journalist:
 Rasmus Birkerod
 tlf. 3027 2319
 e-mail: rabi@km.dk

Roskilde Stifts
 kommunikationsmedarbejder:
 Sidsel Drengsgaard
 tlf. 3033 9941
 e-mail: smad@km.dk

Fotos: Rasmus Birkerod, Anja Wickman
 (oven for, 37) og Otto Lundgaard

Forsidebillede: Rasmus Birkerod

Korrektur: Lisbeth Grønberg

Layout: Itkin grafisk/itkin.dk

Tryk: KLS PurePrint A/S
 Papir: Pureprint Uncoated

Oplag: 2.700

Stiftsårbogen 2020 udkommer
 medio januar 2021

Næste nummer af Stiftsbladet
 udkommer medio februar 2021
 Tema: Vi skaber sammen
 Deadline: 14. december



FRA STIFTET

Grib Fremtiden! - Himmelske Dage i Roskilde 2022	4
Annonce for Stiftsbladet	5

VELKOMMEN TIL: FIRE ÅR I MENIGHEDSRÅDET

Vores kirke skal være mere end gudstjenesten	6
Ellers tror folk, jeg er muslim	9
De ti vigtigste opgaver for menighedsrådet	10
Det gode menighedsrådsmøde	13
Vær skarp på formålet	18
Kirken har den mest fantastiske forretningsmodel	21
Det er VERDEN, Gud elsker, ikke kun vores eget lille sogn	22
Sådan engagerer du dig i dit stift	26
Hører bøn, salmesang og trossamtaler med på et menighedsrådsmøde ...	31

GANG I KIRKELIVET - LIV I KIRKEGANGEN

Kirkefolket vil have: forståelse, genkendelighed og berigelse	34
Morgensang - før gudstjenesten	36
Gudstjeneste - nu også i Kirkeladen	37
... for der var ikke plads til dem ... - Juleaften i hallen	38
Julekalender til voksne, Boganmeldelse	39
Nytårskur for præster 2021	bagside

Forberedelserne til HIMMELSKE DAGE 2022 er i fuld gang.

Læs mere om kirkedagenes tema:

GRIB FREMTIDEN!

Tekst: Elsebeth Garde Kjær, sognepræst, Svogerslev Sogn, formand for Lokalkomiteen, Himmelske Dage i Roskilde



535
dage til
HIMMELSKE DAGE
i Roskilde



Fremtiden – vi kan tænke på den med håb, frygt, optimisme eller uvished, men den vedrører os alle. Forhåbentlig.

Verden bliver stadig mindre, men også mindre sammenhængende i en ny verdensorden med global økonomi, global sundhed, men også med global ulighed, klimaforandringer og migration. Ingen forbliver uberørt. Der findes endda befolkninger, der har svært ved overhovedet at forestille sig en fremtid.

Vi står over for væsentlige fælles udfordringer. I det mere nære kan vi fantasere os til, hvordan synet på mennesket, på arbejde, på familie, på fællesskaber vil udvikle sig og forandre sig.

Og midt i alt det: hvad med kristendommen? Hvilken rolle vil og skal den spille?

Vi vil med temaet **Grib Fremtiden** bringe det ind, at fremtiden mødes med håb og ikke som trussel. Vores kristne tro giver håb for fremtiden, hvis vi formår at gribe den og aktivt være med til at præge den. Det er ikke det samme som at halse efter tidsånden. Kirken kan i den grad være med til at vise, at vi kun kan have horisont og håb, hvis vi også har en kilde og tradition at øse af.

Vi ser frem til en kirkefestival, hvor alt det bedste, vi har og drømmer om, kan komme i spil – når musikscenen indtages af et rockband; når troen diskuteres eller deles i gudstjenester eller på en pilgrimsvandring; når korsang, kunstnere eller et gadeteater præger byrummet.

Der skal mange til at få det hele til at lykkes. Så alle I gode kirkefolk: sæt kryds i kalenderen ved Kristi himmelfartsferien 2022! Måske har jeres menighed noget at byde ind med.

NY PROJEKTLEDER

Lokalkomiteen har netop ansat **Miriam Munksgaard** til at være projektleder for Himmelske Dage.

Miriam har, med sin baggrund som missionærbarn i Mellem-østen, en naturlig indgang til kirkelig mangfoldighed og økumenisk fællesskab, hvilket hun håber, vil være et omdrejningspunkt på Himmelske Dage. Med sig bringer Miriam erfaringer fra Folkekirkens Nødhjælp, KFUM og KFUK og senest Soldatermissionen, hvor hendes opgaver var, i samarbejde med frivillige, at sikre udvikling og afvikling af projekter, gennemførelse af sogneindsamlinger m.m.

- Jeg glæder mig til at støtte frivilliges engagement, koble det sammen med strukturelle muligheder og knytte det an til personer og interessenter, så Himmelske Dage 2022 opnår størst mulig synergi, fortæller hun.

Miriam Munksgaard vil modtage alle input, der kommer ind og koordinere det hele på bedste vis.

Fra alle os
Til alle jer

KØB ABONNEMENT TIL STIFTSBLADET – også til menighedsrådet, præsterne, medarbejderne og dem, der kigger forbi våbenhuset og sognehuset.

Roskilde Stift dækker et geografisk stort område med 313 sogne fordelt på 12 provstier. At være abonnent er en af måderne at lære stiftet godt at kende på og samtidig få rig mulighed for at følge med i kirke- og guds-tjenestelivet.

Stiftet - det er nemlig os alle! Det er dem på den anden side af sognegrænsen, det er dem i landsognet i nabokommunen, det er de frivillige og menighedsrødderne over alt - fra Odden til Møn, fra Røsnæs til Stevns Klint - og det er de mange udvalg og arbejdsgrupper, både lokalt og på tværs.

Et abonnement på Stiftsbladet er nemt, billigt og godt givet ud, og mange af vore 2.700 læsere får det årlige abonnement dækket af kirkekassen.

Vi håber derfor at høre fra dig/jer og ser frem til at glæde jer med masser af stof i året, der kommer!



PRAKTISK

Hvad omfatter et årsabonnement?

Fire udgaver af Stiftsbladet (februar, marts, oktober og december) samt én udgave af henholdsvis Stiftsårbogen (januar), Stiftsdagsmagasinet (juni) og Prædikenpause (august).

Hvad koster det?

Et årsabonnement på Stiftsbladet (samt de tre andre årlige udgivelser) koster 130 kr. pr. person.

Mange af vores læsere får abonnementet betalt af menighedsrådet via kirkekassen.

Hvor tilmelder vi os som abonnenter?

Anfør navn og postadresse på abonnenterne - både de nye medlemmer af menighedsrådet og de, som fortsætter som medlemmer - og send oversigten elektronisk til Roskilde Stift på mail: kmros@km.dk.

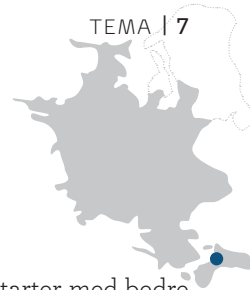
Glem ikke

Stiftsbladet (samt de tre andre årlige udgivelser) bliver *ikke* sendt automatisk til jeres præster. Derfor skal I også skrive præsternes navne og postadresser på oversigten over abonnenter, der mailes til stiftskontoret.

TO UNGE KVINDER INDTAGER DET STØRSTE SOGN PÅ MØN:

“Vores kirke skal være mere end gudstjenesten”





Menighedsrådet i Stege er stort set skiftet ud. Seks ud af otte medlemmer er nyvalgte. Deriblandt to unge kvinder på 19 og 23 år. De vil gøre Stege Kirke til et nyt samlingssted for byen, og de er propfyldt med ideer.

Tekst og fotos: Rasmus Birkerød

De hedder Haddad og Nkunkununu til efternavn, men de er vokset op i Fanefjord og Vordingborg.

De siger pænt goddag, hilser med albuen og peger i retningen af et mødelokale for enden af den gamle kirkekontorsbygning.

Efter et par indledende høflighedsfraser går vi til sagens kerne.

Hvordan vil I gøre en forskel i Stege Menighedsråd?

- **Stege** Kirke har et kæmpe potentiale, men det er ikke rigtig blevet udnyttet, for der kunne ske meget mere, fastslår Clara Nkunkununu og prikker med de ord hul på en samtale, der tydeligvis optager dem.

Øjne stråler. Taletempo stiger. Ja, ind imellem taler de simpelthen i munden på hinanden:

Youtube-konserter, Facebook-fokus, ungdomsklub, meditationsgudstjenester, mere levende hjemmeside, samarbejde med Bed & Breakfast, brochure med aktiviteter, kirkerum som øvested for unge bands osv.

Det er som at have åbnet låget på en æske fyldt med ideer, der svæver rundt i lokalet som blade i vinden.

Det er rå begejstring

19-årige Clara Nkunkununu og 23-årige Arejal Haddad er nyvalgte i menighedsrådet i Stege. Sidstnævnte blev med 82 stemmer endda valgets største stemmesluger.

Det er to kvinder, der vækker opsigt. For de er unge, og deres navne er umiddelbart mere eksotiske end det gennemsnitlige på Møn. Men de er født og opvokset i lokalområdet. Clara hedder Nkunkununu, fordi hendes far kommer fra Zimbabwe. Arejal hedder Haddad, fordi hendes forældre kommer fra Libanon. Begge er de vokset op med kristendom som en integreret del af deres hverdag.

- Mine forældre har taget mig med i kirke, siden jeg var lille. Troen betyder rigtig meget for mig. Jeg beder hver aften. Jeg læser i min bibel. Jeg kan ikke forestille mig et liv uden kirken, siger Arejal Haddad og hendes påklædning gør, at man tror hende.

Hun bærer et gyldent kors som halskæde. Korset er lige præcis så stort, at ingen kan undgå at lægge mærke til det (se følgende artikel, red).

Starter med kommunikation

Så vender kvinderne tilbage til de mange ideer, de har med deres kirke. Helt grundlæggende mener de,

at en bedre kirke starter med bedre kommunikation.

- Kommunikation er bare så vigtigt både internt og eksternt. Hvis den for eksempel ikke fungerer internt, så kan der komme for mange misforståelser mellem menighedsråd, frivillige og ansatte. Det skal vi undgå, siger Arejal Haddad, der har en bachelor i kommunikation og nu er i gang med sin kandidatuddannelse i ledelse og økonomi på Roskilde Universitet.

Samtidig mener de, at den eksterne kommunikation skal have en overhaling i Stege, så kirken åbner sig op og involverer menigheden mere.

- Kirken har en Facebookside, men den bliver ikke rigtig brugt, fortæller Clara Nkunkununu og bliver bakket op af Arejal Haddad, der blandt andet lægger op til mere to-vejs-kommunikation via Facebook.

- Vi kunne godt i langt højere grad have en aktiv væg, hvor folk kom med ideer, spurgte ind til kirkens aktiviteter osv. Det er også oplagt at lægge billeder og videoklip op fra de arrangementer, vi afholder. Og så skal vi jo huske, at et menighedsrådsmøde er åbent for alle. Det kunne vi også bruge Facebook til at fortælle om, siger Arejal Haddad.

I det hele taget mener de, at kirken skal vise, at den er mere end gudstjenesten og de kirkelige handlinger.

- På vores hjemmeside skal det være mere tydeligt, hvad der sker. Det første folk ser, når de klikker sig ind på siden, er information om kirkens gudstjenester. Der står intet om vores aktiviteter på forsiden. Der skal man så klikke sig videre. Det kunne jeg godt tænke mig, at vi får lavet om, siger Clara Nkunkununu.

Vi går fra mødelokalet i kirkekontoret over i kirken, den smukke Stege

Kirke, der er omtrent lige så gammel som byen, der forrige år fejrede sit 750-års jubilæum.

Det er her i kirken, at Clara Nkunkununu og Arejal Haddad synger i kirkekoret, som de har gjort de seneste fem år. Begge kunne godt tænke sig, at flere unge mennesker kom i berøring med kirken. Men det kræver også, at kirken vender sig mod de unge dér, hvor de unge er, mener de.

- Mange små bands leder for eksempel efter et sted at øve. Der kunne vi som kirke godt spørge os selv, om vi kunne hjælpe dem? Vi har jo i hvert fald et kirkerum med en ret god akustik, siger Arejal Haddad.

Kritik gør os bedre

Der har tidligere været uoverensstemmelser blandt medlemmerne i menighedsrådet i Stege. Det er de to unge kvinder bevidste om.

- Det er også derfor, jeg mener, at kommunikation bliver så vigtig her. Alle skal have en oplevelse af, at vi kan snakke om tingene. Det er vigtigt, at vi som nyt menighedsråd kan lytte til kritik. Hvis der er nogen, der undervejs bliver uenige med os – det kan være enten i menigheden eller i rådet – så skal vi kunne lytte til kritik, og vi må aldrig tage den kritik personligt. Vi skal se på kritik som noget, der kan få os til at gøre tingene bedre. Det betyder selvfølgelig ikke, at det er i orden at tale grimt til hinanden. Men vi skal kunne kritisere og modtage kritik uden at nogen tager det personligt, fastslår Arejal Haddad og bakkes op af sin nye kollega i menighedsrådet.

- Vi kan gøre mere for, at de ansatte har det godt. Det er vigtigt. Stege Kirke skal rykkes til at blive endnu mere. For der kunne ske meget mere her, og vi har mange ideer, fastslår Clara Nkunkununu.



I menighedsrådet bliver det vigtigt, at vi kan lytte til kritik. Og vi må aldrig tage kritik personligt. For kritik er noget, der kan få os til at gøre tingene bedre., siger 19-årige Clara Nkunkununu og 23-årige Arejal Haddad samstemmigt. Begge er nye i Stege menighedsråd.

FAKTABOKS

Clara Nkunkununu, 19 år:

Bor i Vordingborg.

Synger i kirkekoret i Stege. Har løst sognebånd til Stege Sogn.

Går på kirkesangeruddannelsen på Kirkemusikskolen i Roskilde. Går samtidig på MGK (musikalsk grundkursus), som forberedelse til musik-konservatoriet.

Hendes mor er dansk, hendes far fra Zimbabwe.

FAKTABOKS

Arejal Haddad, 23 år:

Vokset op i Fanefjord.

Bor i Fanefjord.

Har løst sognebånd til Stege Sogn.

Bachelor i kommunikation.

Læser ledelse og økonomi på Roskilde Universitet.

Forældrene er fra Libanon.

Arejals mor, Mariam, er også valgt ind i menighedsrådet.

Nyvalgt menighedsrådsmedlem om sit fremtrædende kors:

"Ellers tror folk, jeg er muslim"

Tekst og foto: Rasmus Birkerød

Diskretion er lagt til side. 23-årige Arejal Haddads smykke, som hænger om halsen, er et meget stort gyldent kors. Så stort, at ingen kan undgå at se det. Så stort, at det forekommer bevidst.

- Det er det også. For mig betyder det rigtig meget, at folk ved, at jeg er kristen, fortæller Arejal Haddad.

Sagen er nemlig, at både kristne og muslimske danskere, der ikke kender hende, opfatter hende som muslim.

- Det kan være, hvis jeg køber kød i supermarkedet, så siger slagteren, at jeg skal være opmærksom på, at det er grisekød. Så skal jeg fortælle, at det er OK, fordi jeg er kristen, fortæller hun og giver et andet eksempel, der fandt sted i Slagelse.

- Jeg sad foran universitetet på SDU, hvor jeg havde købt en bagel, som jeg skulle til at spise. Så stopper en bil pludselig ude på vejen foran mig. Nogle muslimske drenge stikker hovedet ud og råber "du ved godt det er ramadan, så du må ikke spise", fortæller Arejal Haddad, der dog i skyndingen nåede at svare.

- Ja, så måtte jeg jo råbe tilbage, at "det er OK, for jeg er kristen".

Hun fortæller, at hun begyndte at gå med korset allerede i 7. klasse, da hun gik på Stege Skole.

- Jeg havde en klassekammerat, der kommenterede min madpakke, når jeg havde spegepølse med. Om jeg nu måtte det, når jeg var muslim? Det orkede jeg ikke rigtigt.

Arejal Haddad mener, at man let kan risikere at blive holdt lidt uden for sociale sammenhænge, hvis klassekammerater og studievenner tror, at man er muslim. Simpelthen fordi, at det er oplevelsen, at der er så meget muslimer ikke må være med til.

Derfor besluttede hun sig for at gå med et stort kors, så alle kan se det.

**Dette bibelcitater holder
Arejal Haddad særligt meget af:**

"Alt formår jeg i ham, der giver mig kraft."

Paulus' brev til Filipperne, kapitel 4





FAKTABOKS

Landsforeningen af Menighedsråd giver medlemmerne adgang til en række ydelser, fx juridisk rådgivning, kurser, fx til nye i menighedsrådet, formænd, kasserere og kontaktpersoner samt visions- og inspirationskurser. Derudover er der også mulighed for at købe hjælp til bl.a. regnskab, udvikling af kirken eller skræddersyet ledelsesstøtte.

Læs mere om Landsforeningen af Menighedsråd på www.menighedsraad.dk

De ti vigtigste opgaver for menighedsrådet

De nye menighedsråd blev valgt i dette efterår og tiltrådte 1. søndag i advent, den 29. november 2020. Hvilke opgaver og forventninger er der til medlemmerne af menighedsrådet? Det kan du få et indblik i her.

*Tekst: Charlotte Tybjerg Sørensen, kommunikationschef, Landsforeningen af Menighedsråd
Arkivfotos: folkekirken.dk*

Når man tiltræder som nyt menighedsrådsmedlem, aflægger man et løfte, menighedsrådsløftet. Det lyder sådan: "Undertegnede erklærer herved på ære og samvittighed at ville udføre det mig betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne kirkes liv og vækst".

Så den helt overordnede opgave er drive den lokale folkekirke. Det betyder, at menighedsrådet har ansvaret for kirkens administrative og kirkelige anliggender og økonomi, bygninger og arbejdsgiverforhold.

Faste opgaver for menighedsrådet

Menighedsrådet har en række faste opgaver.

- Drift af kirken, dvs. sikre, at der kan foregå gudstjenester og kirkelige handlinger, sikre, at der kan foregå undervisning af konfirmander og minikonfirmander, sørge for driften og udviklingen af kirkegården og kirkens eventuelt øvrige jorder. Være ansvarlige for driften af sognegården m.v.
- Personaleansvarlig for kirkefunktionærerne, som er de ansatte ved



Efter menighedsrådsvalg den 15. september, er det nu, de nye menighedsråd tiltræder. Med 40 procent nyvalgte vil de nye menighedsråd bestå af en god blanding af friske kræfter og erfaring.

MENIGHEDSRÅDETS TI VIGTIGSTE OPGAVER

1

Sørge for gode rammer for gudstjenesterne og andre kirkelige handlinger

2

Planlægge og sørge for gode rammer om andre aktiviteter i sognet

3

Ansætte og være arbejdsgivere for kirkefunktionærer

4

Kalde/ansætte præst(er)

5

Være offentlig forvaltningsmyndighed

6

Vedligeholde kirkebygning, sognegård og øvrige bygninger

7

Vedligeholde kirkegården og evt. øvrige jorder

8

Kommunikere med omverdenen

9

Sikre den daglige drift

10

I valgår: Sætte et nyt hold

kirken – undtagen præsten. Det vil sige, at menighedsrådet er arbejdsgiver for blandt andre kordegn, organist og graver. Det indebærer blandt andet at beskrive deres arbejdsopgaver og sørge for trivsel på arbejdspladsen.

- Nyansættelse af præst(er). Menighedsrådet skal pege på den præst, de gerne vil ansætte (kalde), og præstens virke er underlagt menighedsrådets prioriteringer af ressourcer og økonomiske rammer. Men præsten er ansat under Kirkeministeriet, hvor ledelsesvejen går via provst og biskop.

Ansvar for kirkens aktiviteter

Afhængigt af, hvad menighedsrådet ønsker og beslutter, at der skal være af aktiviteter ved kirken, har menighedsrådet opgaven med at sørge for, at der er kirkekor, babysalmesang, foredrag, strikkeklub, mandeklub, litteraturklub, madaftener, familiestøtte osv. Ligesom der også er opgaver, der handler om

driften af kirkens bygninger, fx renoverings- og anlægsprojekter.

Desuden skal menighedsrådet sikre rammerne for præsternes virke og er sammen med præsten forpligtet til at samvirke om målsætningerne for det kirkelige liv i sognet.

Offentlig forvaltningsmyndighed

Men menighedsrådet er ikke bare en forsamling folkevalgte, som mødes én gang om måneden og sørger for, at kirken, sognegården og kirkegården fungerer. Menighedsrådet har en særlig rolle, fordi det er en offentlig forvaltningsmyndighed.

Det indebærer, at menighedsrådet skal følge de love og regler, der gælder for folkekirken og for andre offentlige myndigheder, og at det kun må bruge kirkekassens midler på det formål, menighedsrådet er sat i verden for; dette er sognets kirkelige og administrative anliggender og at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse. En offentlig

forvaltning bygger på værdier om åbenhed, demokrati, integritet, uvilighed og habilitet.

Arbejdet i menighedsrådet

Menighedsrådets beslutninger træffes på møder, typisk mødes rådet en gang om måneden. Møderne er åbne for offentligheden, og beslutningsprotokoller skal offentliggøres, fx ved at gøre dem tilgængelige på kirkens hjemmeside.

Der skal holdes årlige menigheds-møder, hvor menighedsrådet skal fremlægge sidste års regnskab og det kommende års budget. Menighedsrådet aflægger desuden beretning om dets arbejde og hvilke planer, der er for det kommende arbejde. Menighedsrådet er også det forum, hvor sognets beboere har mulighed for at samtale om deres lokale kirke.

Derudover føres der tilsyn med rådet fra myndighederne.

Balance mellem holdning og kompromis

Som menighedsrådsmedlem skal man være indstillet på at indgå i et kollektivt organ. Her er det helt naturligt, at der er forskellige holdninger og ønsker til, hvad kirken skal. Nogle gange kommer beslutninger til afstemning – og det er helt OK.

For at deltage i møder i menighedsrådet bør man forberede sig. Ikke kun på indholdet af dagsordenen. At blive bevidst om sin egen holdning til kirkens drift, og hvordan den skal afspejle sig i beslutninger, kan også være en rigtig god idé. For at indgå i beslutninger bør man gøre det klart for andre og sig selv, hvilken holdning man har. Samtidig skal man acceptere, at kolleger i menighedsrådet har andre holdninger og kan ønske andre beslutninger. Man skal samtidig være klar til at indgå kompromisser. Og endelig skal man være klar til at skabe ejerskab og omsætte beslutning til handling, også selv om man ikke er helt enig i beslutningen.

- Du skal bringe dine egne livserfaringer, baggrund og overvejelser ind i det at være kirke nu og her i dit lokalområde og tage det med ind i menighedsrådsarbejdet og bruge det i en åben samtale med de øvrige menighedsrådsmedlemmer og respektere, at de kommer med et andet perspektiv, siger Søren Abildgaard, som er formand for Landsforeningen af Menighedsråd.

Han peger på, at det er meget alsidig ledelsesopgave, der venter de nyvalgte menighedsrådsmedlemmer, og at det er en stor og spændende opgave at være med til at forme sin kirkes placering i lokalsamfundet og være med i drøftelserne om gudstjenester og aktiviteter.

Kilder: Landsforeningen af Menighedsråd og godtfrastart.dk

MENIGHEDSRÅDSLØFTET

– afgives af alle (nye) rådsmedlemmer på første møde i det nye menighedsråd

“Undertegnede erklærer herved på ære og samvittighed at ville udføre det mig betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne kirkes liv og vækst”



FAKTABOKS

Landsforeningen af Menighedsråd – din medlemsorganisation

Landsforeningen af Menighedsråd er menighedsrådenes interesse- og arbejdsgiverorganisation, som varetager medlemmernes interesser ved at samarbejde med og have tæt kontakt til folketing og regering for at påvirke lovgivningen til gavn for menighedsrådene. Landsforeningen er også en bred folkekirkelig organisation, der deltager i fx biskoppernes arbejde med gudstjenesteformen (liturgi) og tager ansvar for fx store arrangementer som Folkekirkemødet.

Som medlem bliver man del af et fællesskab af flere end 12.000 mennesker med interesse for og kærlighed til folkekirken. De er fordelt på ca. 1650 menighedsråd. 99 procent af dem er medlemmer af Landsforeningen, der i år fejrer 100 års-jubilæum.



Det gode menighedsrådsmøde

Begyndelsen på det ny kirkeår varsler også begyndelsen på den kommende, fireårige valg- og navnlig mødeperiode i menighedsrådene. Stiftsbladet har sat sig for at undersøge, hvad det gode menighedsrådsmøde kan kendes på, og om der findes rammer eller andre pejlemærker at tilrettelægge møderne efter.

Del I

Tekst og fotos: Otto Lundgaard

“Menighedsrådsmødet er et møde, hvor der sker en udvikling af kirken.”

“Sognets kirkelige og administrative anliggender bliver styret af menighedsrådet” og: “Menighedsrådets beslutninger træffes i møder”.

Sådan fremgår det af Menighedsrådslovens §§ 1 og 24, og sådan foregår det rundt om i hvert et sogn, hvor det fysiske møde mellem menighedsrådets medlemmer skaber rammerne for demokratiets udfoldelse i folkekirken.

Men hvor gode disse rammer er og bliver, er et spørgsmål, der kun kan besvares lokalt. For menighedsrådsmøderne er alene de enkelte menighedsråds ansvar.

Vision og udvikling

Og det er et stort ansvar, påpeger Alfred Jensen, da Stiftsbladet en oktobereftermiddag kigger forbi mødelokalet i **Karlslunde** Sognegård til en snak om, hvad, men også



Menighedsrådsformand Alfred Jensen tager imod i fløjen til Karlslunde Præstegård. Indtil for få år siden var dette indgangen til præstekontoret, i dag bruges døren af folk med ærinde i mødelokalet og samtaleværelset.

FAKTABOKS

Folkekirken i Karlslunde

- er en synlig og bærende del af lokalsamfundet

- er åbne fællesskaber, hvor mennesker mødes

- ser sig omfattet af tiden og traditionen

Vision for Karlslunde Sogn, vedtaget på menighedsrådsmødet den 23. marts 2017

FAKTABOKS

Karlslunde Sogn har 2.840 indbyggere.

Menighedsrådet har 7 valgte medlemmer. Herudover deltager de tre præster, den daglige leder og medarbejderrepræsentanten ved menighedsrådsmøderne.

hvem, der skaber et godt menighedsrådsmøde.

Alfred Jensen har siddet med til møderne i Karlslunde menighedsråd i 27 år, størstedelen af tiden som formand. Præsteansættelser, anskaffelse af nyt orgel, etablering af kontakt til venskabsmenighed i Letland (nu på 25. år) og anlæggelse af ny kirkegård er blandt de større opgaver, han har været med til at beslutte og føre ud i livet.

Men godt menighedsrådsarbejde er andet og mere, fortæller han over kaffen. Resultatet af et godt menighedsrådsmøde skal være mærkbart i gode beslutninger for menighedsrådet og kirken. I den sammenhæng inddrager han et vigtigt og brugbart pejlemærke for menighedsrådets arbejde og møder: *sognets vision*.



Menighedsrådsmøderne i Bårse-Beldringe Pastorat er berammet til max. to timer, og møderne bliver holdt efter planen - og tidsplanen. Fra venstre Hilda Doldersum, Josie Jensen og menighedsrådsformand Uta Tønnesen, som Stiftsbladet også har talt med - læs mere på side 16-17.

- Et godt menighedsrådsmøde er et møde, hvor de beslutninger, der træffes, skal have betydning for den vision, man har for kirken, fastslår Alfred Jensen og beskriver Karlslunde Sogns vision som "tre enkle ting, der kan rumme rigtig meget":

- Det er vigtigt for os, at vi er en del af lokalsamfundet, og at lokalsamfundet oplever, at kirken stiller sig til rådighed og er med, på linje med andre foreninger.

Men ud over at være en del af lokalsamfundet ser kirken i Karlslunde sig også som en del af den tid, den er kirke i. En holdning, der også fremgår af sognets vision.

- Det er vigtigt, at menighedsrådsmødet er et møde, hvor der sker en udvikling af kirken, siger Alfred Jensen og understreger: - Den del af hele vores apparat skal vi hele tiden have for øje.

Det er interessant, at du taler om udvikling i en tid, hvor andre i kirken kan have for vane at dele gudstjenestelivet op i enten tradition eller fornyelse?

- Jo, men af vores vision fremgår jo netop, at vi ser os omfattet af tiden i respekt for traditionen. Nu har jeg været med i mange år, og jeg kan jo

se, hvordan tingene har udviklet sig hele tiden, og hvad der bliver skabt af nye initiativer. Udvikling handler jo ikke om at smide det gamle væk, men at man bruger det gamle som basis for det, der skal ske nu.

Alles ansvar

Et sidste, vigtigt kendetegn på et godt menighedsrådsmøde er, at medlemmerne føler sig trygge ved hinanden. Hvis man ikke gør det, kan der nemt falde ukvemsord og opstå dårlig tone. Og det har ingen gavn af.

- Alle er med til at have ansvar for, at mødet fungerer godt, og også at der bliver talt ordentligt. Det er rigtig vigtigt med en god og sober debat - selvom man er uenige, siger Alfred Jensen. - Vi sidder jo ikke her for at være enige alle sammen; det er jo ikke befordrende, hverken for udviklingen eller for belysningen af sagerne. Men en god debat kommer af at spørge ind til, hvad andre mener, og herfra drage en konklusion.

Det kan altså også mærkes på selve mødet, at det er et godt menighedsrådsmøde?

- Ja, og især hvis alle er engagerede og aktive, bekræfter Alfred Jensen og tilføjer, at det derfor handler

“

Et godt menighedsrådsmøde er et møde, hvor de beslutninger, der træffes, skal have betydning for den vision, man har for kirken. Den del af hele vores apparat skal vi hele tiden have for øje.

Alfred Jensen, menighedsrådsformand

om at få alle inddraget. Dette kan eksempelvis gøres ved at tildele alle medlemmer opgaver, så de har noget at komme med på møderne.

Med til mødekulturen i Karlslunde menighedsråd hører, at medlemmerne, præsterne og de øvrige deltagere indleder med at spise sammen og holde andagt med et Fadervor. Andagten forestås ved en af mødedeltagerne og er altid med en salme. Således er også menighedsrådsmøderne et af de møder i sognet, hvor der introduceres nye salmer.

Udvalg og arbejdsgrupper

Som et væsentligt element i menighedsrådsmødernes dynamik fremhæver Alfred Jensen selve forberedelsen af og til mødet – og at det er en opgave, der påhviler alle. Et er, at dagsordenen skal være fyldestgørende med informative punkter, bilag og udvalgsmødereferater, et andet at alt er gennemlæst af mødedeltagerne ved mødets begyndelse. Her til kommer det mødeindhold, som de enkelte udvalg bidrager med.

Foruden de stående udvalg har Karlslunde menighedsråd tre udvalg under sig, alle med taletid først på møderne: et kommunikationsudvalg, et frivillighedsudvalg – med

sogneaktivitets-arbejdsgrupperne under sig – og et visionsudvalg med ansvar for arbejdet omkring sognets vision. Det er fx visionsudvalgets ansvar at fremsætte forslag til nye aktiviteter, fx fornyelse af gudstjenesten. Også her ved holder menighedsrådet sognets vision løbende for øje.

- Hvis vi skal have en ny arbejdsgruppe, så er det visionsudvalget, der sætter arbejdet i gang og bærer det igennem, til det bliver selv-kørende. Når det er sket, tager frivillighedsudvalget over og kører den daglige drift, fortæller Alfred Jensen. - Det er mest de frivillige, der kører arbejdet i grupperne, men der er også en repræsentant fra menighedsrådet eller præsterne med i stort set hver arbejdsgruppe. På den måde får alle menighedsrådsmedlemmer kontakt til en sådan gruppe og kan på møderne fremlægge, hvad der skal arbejdes med.

Prioriteret dagsorden

Dagsordenen for menighedsrådsmøderne følger et fast mønster, for på denne måde bliver der tid til at diskutere gudstjenester og kirkeliv, forklarer Alfred Jensen. Sager om økonomi og bygninger behandles først, grundet regnskabsføreren og

kirkeværgen, der begge er eksterne og deltager under mødets første del. Herpå følger den prioriterede debat om menighedsrådets arbejde, jf. de tre udvalg og disses arbejdsgrupper, rådets løbende sager og sager fra de stående udvalg. Til sidst orienteringssager og meddelelser, inden referatet underskrives.

Lige til sidst: er der i din opfattelse sammenhæng mellem mødernes længde og kvalitet?

Alfred Jensen smiler lidt, inden han svarer.

- Ikke for mig. Der er nogen, der jager på, at vi helst skal være hurtigt færdige, og det er ikke altid godt, hvis man ser på kvaliteten. Sidste gang var der ikke så meget på dagsordenen, og så var vi færdige klokken halv ni. Men generelt er vi oppe på tre timer.

TRE GODE RÅD TIL MENIGHEDSRÅDENE:

1

Vær bevidst om, at I er med til udvikling af kirken.

2

Hav den vision for kirken, at det er i fællesskab, at menighedsrådsmedlemmer, præster, medarbejdere og repræsentanter for de frivillige er med til at udarbejde sognets vision.

3

Vær godt forberedt til møderne.



Det gode menighedsrådsmøde

Del II

Tekst og fotos: Otto Lundgaard

“Det er lige netop tiden, der er afgørende for, om mødet bliver godt.”

Tid og forberedelse.

Det er, hvad et godt menighedsrådsmøde overordnet kan kendes på i **Bårse-Beldringe Pastorat**, hvor man på eget initiativ har haft fælles menighedsråd siden 2008.

Da Stiftsbladet den første tirsdag i november henad klokken halv fem kigger forbi Bårse Præstegård, er to af menighedsrådets medlemmer, formand Uta Tønnesen og Josie Jensen, i gang med at gøre lokalet klar til mødestart en halv time senere. Menighedsrådsmødet begynder tidligt, men slutter også tidligt.

- Som motto til menighedsrådsmøderne kunne jeg forestille mig et lille skilt, som jeg kan huske hang for mange år siden i alle tyske telefonbokse, og hvor der stod "Fasse dich kurz", på dansk "Fat dig i korthed", fortæller Uta Tønnesen, som for øvrigt er tyskfødt. Hendes ord begrunder en gældende regel for mødekulturen i menighedsrådet: - Mødets afslutning, som rådet i Bårse-Beldringe har sat efter to timer, skal overholdes.

FAKTABOKS

Bårse Sogn har 552 medlemmer af folkekirken, **Beldringe Sogn** har 243.

Bårse-Beldringe menighedsråd består af 6 valgte medlemmer. Antallet af mødedeltagere plejer at ligge på 12.



Som motto til menighedsrådsmøderne kunne jeg forestille mig et lille skilt, som jeg kan huske hang for mange år siden i alle tyske telefonbokse, og hvor der stod "Fasse dich kurz", fortæller menighedsrådsformand Uta Tønnesen.

Uta Tønnesens synspunkt bakkes op af sognepræst Lars Foged, som konkretiserer sit svar, da vi spørger til, hvad et godt menighedsrådsmøde er:

- Et godt menighedsrådsmøde er det møde, du går ind til og ved, at det er slut to timer efter, forklarer han. - Det er lige netop tiden, der er afgørende for, om mødet bliver godt - og dermed visheden om, at efter to timer er mødet afsluttet.

Til dem, der måtte undre sig over, om det er muligt at nå til enighed om et dagsordenpunkt inden for en tidsberammet periode, svarer Lars Foged, at såfremt punktet ikke kan færdigbehandles over en periode på 15 eller 30 minutter, kan det sikkert heller ikke nås på 60:

- Så må punktet lukkes uafgjort ned og sættes på dagsordenen for næste møde under devisen om, at når man har sovet på det, finder svaret sig til rette.

Åbenhed i dagsorden og referat

I Bårse-Beldringe er der en klar, fælles forståelse af, at målet om max. to timer lange menighedsrådsmøder ikke er et styreredskab i sig selv. Forklaringen ligger nemlig i forberedelsen, som alle mødedeltagere er fælles om.

- Det er vigtigt at forstå, at grunden til, at vi stringent og koncist kan afvikle så effektive møder skyldes, at tiden er lagt ude i de respektive udvalg, fortæller Lars Foged. Udvalgs-møderne er så igen underlagt kravet om højst to timers varighed, hvilket udmærket kan overholdes.

- Alle er medskabende for det gode menighedsrådsmøde ved at overholde enhver tid, siger Lars Foged, men påpeger, at det forudsætter grundlæggende tillid til de enkelte udvalgs arbejde samt respekt for andres holdninger. Når det er tilfældet, kan de enkelte udvalgs indstillinger fremlægges til godkendelse på menighedsrådsmøderne.

Også mødeledelsen har sit ansvar at bære:

- Et godt menighedsrådsmøde kræver først og fremmest en klar og forståeligt skrevet dagsorden, som udsendes til rådsmedlemmerne i god tid, ca. en uge før mødet, fortæller Uta Tønnesen. - Desuden skal dirigenten sørge for, at punkterne bliver drøftet på en saglig måde og på et høfligt og ordentligt sprog.

Lars Foged følger op ved at påpege vigtigheden af, at punkterne formuleres som spørgsmål, vel at mærke i det omfang, det er muligt. Et aktuelt eksempel kunne være: "Hvad stiller vi op med årets julegudstjenester den 24. december?"

Dertil kommer, at lige som dagsordenen skal være præget af åbenhed i sprog og anliggende, gælder det samme for menighedsrådsreferaterne. Det gode menighedsrådsmøde bør også kendes på, at referatet skriver sig selv, erklærer Lars Foged: - Det vigtige ved et referat er, at en fremmed altid kan danne sig et indtryk af problematikken og løsningen.

Et svar på ovennævnte spørgsmål under punktet "Julegudstjenester den 24. december" ville i så fald kunne lyde: "Rådet har besluttet at

“

Det vigtige ved et referat er, at en fremmed altid kan danne sig et indtryk af problematikken og løsningen.

Lars Foged, sognepræst



Lidt hjemmebagt kage og kander med kaffe og the fremmer den gode stemning ved menighedsrådsmøderne.

afholde tre julegudstjenester i 2020. Grundet COVID-19 afholdes de udendørs i Faksinge Skov. Udvalget arbejder videre med yderligere planlægning."

- Her må huskes på, at vi arbejder med offentlige midler, og derfor skal alt vores arbejde kunne dokumenteres, argumenterer Lars Foged.

Ting tager også tid

At effektivitet ikke gør det alene, er Uta Tønnesen klar over: Et godt menighedsrådsmøde skabes af mødets

deltagere, fastslår hun. - Og så skal man sørge for en harmonisk atmosfære med tillid til hinanden. Og humor.

- Og så har jeg et uofficielt råd: Et par kander med kaffe og the og lidt hjemmebagt kage fremmer den gode stemning!

Også i Bårse-Beldringe menighedsråd har man lagt en vision som rettesnor for sit kommende arbejde. Herudover begynder man hvert arbejdsår med Bårse-Beldringes Kirkedag, der finder sted en lørdag i januar. En lørdag, hvor der i seks timer tages en drøftelse om "kirkernes emner" - en drøftelse, der ikke munder ud i nogen beslutninger, i al fald ikke den dag. Det drejer sig om emner, som der ellers ikke findes tilstrækkeligt med tid til på menighedsrådets møder. Emner, der med andre ord kræver den tid, det også tager for at skabe liv og vækst.

FIRE GODE RÅD TIL MENIGHEDSRÅDENE:

1

Læs dagsordenens punkter igennem før mødet.

2

Find ud af, hvilke spidskompetencer de enkelte medlemmer har og sæt dem ind efter deres foretrukne interesser.

3

Lyt til andres meninger uden hurtigt at fordømme dem.

4

Tid, tid og atter tid (men max. 2 timer pr. møde).

TOPCHEFS RÅD TIL NYE MENIGHEDSRÅDSFORMÆND:

Fællesskab
Nærhed
Dygtighed
Rummelighed
Redelighed
Samfundsansvar

VÆR SKARP PÅ FORMÅLET

Det er altid vigtigt at være skarp på at kommunikere organisationens formål. Men i en frivillig organisation er det exceptionelt vigtigt, understreger administrerende direktør i Sparekassen Sjælland-Fyn, Lars Petersson.

Tekst og fotos: Rasmus Birkerød

Han er ikke biskop, men administrerende direktør. Han arbejder ikke med begreberne stift, provstier og sogne. I hans verden hedder det hovedkontor, områdecetre og filialer.

Til gengæld arbejder Lars Petersson med et område, der ligner biskop Peter Fischer-Møllers. Han står i spidsen for det største regionale pengeinstitut i Roskilde Stift, Sparekassen Sjælland-Fyn, der har i alt 40 lokale filialer med hovedsæde i Holbæk.

Denne tirsdag formiddag har Stiftsbladet inviteret ham til at deltage i en leg. Han skal forestille sig, at han er nyvalgt menighedsrådsformand. Hvordan ville han med sin ledelseserfaring gribe den opgave an? Og hvad ville være de første opgaver, han ville kaste sig over?

Lars Petersson har kun et enkelt forbehold, da han tager imod i mødelokalet på 5. sal i sparekassens hovedkontor ved havnen i Holbæk.

- Mit kendskab til kirkens struktur og organisation er begrænset, lyder den indledende bemærkning i et næsten undskyldende tonefald.

Udsigten fra mødelokalet over Isefjorden er betagende. Her kan man lade blikket og tankerne løbe ud mod horisonten og tilbage igen. Hvilket er præcis det, direktøren gør. For da mødet starter, og han har fået sat sig med ryggen til udsigten, rejser han sig alligevel op og spørger: - Er det i orden, jeg står op, spørger han venligt. - Det er bare... så kan jeg bedre tale.

Så vender han sig og kigger ud mod fjorden.

- Jeg vil starte med at sige, at jeg er et kristent menneske. Jeg synes, at kirken er en væsentlig del af mit eget DNA. Jeg kommer gerne i kirken juleaften og til kirkelige handlinger som dåb, begravelser, bryllupper og konfirmationer, indleder han og fortæller så, hvordan han oplever kirken, når han iagttager den udefra.

Lars Petersson mener, at folkekirken som organisation kan fremstå som "ikke helt skarp". Og det ville han tage fat på, hvis han var menighedsrådsformand, fastslår han og tilføjer, at det først og fremmest er vigtigt, at de lokale sogne har overordnet retning at arbejde efter.

Formålet

- Det første, jeg ville tage fat på som menighedsrådsformand, ville være at finde ud af, hvad selve formålet er med det, vi har. Ved vi det i menighedsrådet? Ved medlemmerne ude i sognet det, spørger Lars Petersson og sænker taletempoet. En væsentlig pointe er på vej.

- For det er jo vigtigt. Formålet er jo det, der driver os. Det gælder for de ansatte her i banken, men det gælder i exceptionel grad, når man har med frivillige at gøre. Det er ret enkelt. De frivillige skal hele tiden se formålet med det, de foretager sig. Ellers slipper de simpelthen. Så gider de ikke mere. Omvendt, hvis man er i stand til at være en stærkt formålsdrevet organisation, så har man en succes. Så jeg ville starte med at diskutere spørgsmålet: Hvorfor er vi her? Og er vi enige om svaret?

Lars Petersson sætter sig ned igen.

Han minder om, at en formålsbeskrivelse ikke er tænkt som et langt

Sognene bør først være skarpe på deres formål og værdier, inden de går i gang med at løse opgaver, siger 53-årige Lars Petersson, der her sidder med sin kaffekop, der har sparekassens værdier påtrykt. Petersson blev som 18-årig udlært i banken. Siden er karrierevejen mod stillingen som administrerende direktør gået forbi blandt andet Vipperød, Vig og Kalundborg, hvor han har været filialchef.

kommissorium – men nærmere en enkelt sætning, som medarbejdere, frivillige og medlemmer kan huske. I Sparekassen Sjælland-Fyn er formålet for eksempel formuleret sådan her: *“Vi vil bidrage til at gøre Sjælland og Fyn til et bedre sted at leve, arbejde og drive virksomhed.”*

Værdierne

Når formålet er på plads, så gælder om at få kortlagt værdierne, mener Lars Petersson.

Det er hans næste pointe. Vigtigheden af, at en organisation er båret af et sæt værdier, der både internt og eksternt fortæller, hvilke værdier vi lægger særligt vægt på, når vi løser vores opgaver.

Han rejser sig pludselig op.

- Jeg henter lige noget.

Lars Petersson er væk et øjeblik. Så kommer han tilbage med en kop. Selvfølgelig med Sparekassen Sjælland-Fyns værdier trykt på den ene side. Fællesskab, nærhed, dygtighed, rummelighed, redelighed, samfundsansvar.

- Det her er vores værdier. Det er det, som vi vil kendes på. Hvis jeg var menighedsrådsformand, ville jeg finde ud af hvilke værdier, der blev arbejdet efter i sognet. Og hvis der ikke var nogen værdier nedskrevet, så ville jeg arbejde på at finde frem til dem og få skrevet dem ned, siger han og understreger betydning af værdibaseret ledelse.

- Alle skal kunne se sig ind i de værdier, en virksomhed eller en organisation bliver ledet ud fra. I den frivillige verden er det jo bare endnu vigtigere, fordi folk skal kunne se sig selv i det, de arbejder med. Ellers forsvinder de frivillige bare, understreger Lars Petersson, inden han går videre til næste punkt i sit fiktive arbejde som menighedsrådsformand.



Organisering

Her gælder det simpelthen orientering om, hvordan selve spillepladen og spillereglerne ser ud. Underforstået, det er simpelthen sjovere – og giver mere mening – at spille fodbold, hvis alle kender reglerne. Det er med andre ord vigtigt, at alle ved, hvordan folkekirken fungerer, fastslår han.

- Jeg ville sikre mig, at alle ved, hvordan vi er organiseret – og hvem der har ret til at gøre hvad. Altså: Hvem bestemmer i hvilke situationer, hvordan er organisationen i folkekirken på nationalt niveau og lokalt ude i sognene.

Først herefter ville Lars Petersson gå i gang med det, som mange starter med. Nemlig, at lægge en plan for, hvilke opgaver der skal løses, og hvad sognet skal lave i den kommende tid.

Planen

- Når vi så har formål, værdier og organisation på plads, så skal vi jo finde ud af, hvad vi vil bruge vores kræfter på. Hos os har vi her fra hovedkontoret en fire-årsplan med, hvor vi gerne vil hen. De lokale filialer laver så et-årsplaner, hvor de har frihed til at finde ud af, hvordan de spiller sammen med den store fire-års-plan, siger sparekassedirektøren.

Oversat til folkekirkens sprog: Hvis kirkens væsentligste opgaver er for-

kyndelse, undervisning, mission og diakoni, så mener Lars Petersson, at sognene bør lave deres egne planer for, hvordan og hvad de vil arbejde med for at løse opgaven med forkyndelse, undervisning, mission og diakoni.

Den plan er meget vigtig, understreger han, for nu handler det simpelthen om at prioritere de timer, som menighedsrådet tilsammen har til rådighed.

- Hos os i Sparekassen Sjælland-Fyn er den del også ret vigtig, fordi der for eksempel er stor forskel på vores filialer i Holbæk og Faaborg. Man gør tingene på forskellige måder.

FAKTABOKS

Mine første opgaver, hvis jeg var menighedsrådsformand – i nævnte rækkefølge:

Formålet. Få en debat om hvorfor vi er kirke.

Værdier. Formuler de værdier, som mit sogn skal kendes på.

Organisation. Få styr på spillereglerne. Hvem kan hvad hvornår?

Plan. Lav en 4-års-plan. Hvad skal vi? Hvad vil vi? Hvornår?

LARS PETERSSON:

"Kirken har den mest fantastiske forretningsmodel"

Vi kommer alle i berøring med kirken – oftest endda, når vi er mest lykkelige eller mest sorgfyldte. Oversat til erhvervssprog, så er det, hvad jeg kalder en fantastisk forretningsmodel, siger Lars Petersson, der ser både potentialer og svagheder ved kirken.

Tekst: Rasmus Birkerød

Han ønsker ikke at forfladige kirken eller virke plat. Men som topchef i et pengeinstitut er man vant til at vurdere virksomheder og organisationers styrke. Og så er der ikke så meget at raffe om, når det gælder folkekirken, smiler Lars Petersson.

- Det er faktisk sagt i dyb respekt, men kirken skal jo også have en forretningsmodel, og der må jeg bare sige, at den er helt fantastisk. Prøv at tænke over det. Vi kommer alle til at støde ind i kirken på et eller andet tidspunkt i vores liv. Endda ved de mest lykkelige og mest tragiske begivenheder i folks liv. Bryllup, dåb og begravelser. Dem sidder kirken på. Hvis nogen virksomhed kunne fortælle mig noget lignende, så ville jeg sige, at de havde en suveræn forretningsmodel, fastslår Lars Petersson med et glimt i øjet.

Han holder selv af at gå i kirke juleaften, og på den dag oplever han også nogle gange, at forretningsmodellen virker – nogle gange lidt for godt.

- Ja, så er der jo bare udsolgt, og så må vi gå hjem igen, siger Lars Petersson, der selv bor i Arnakke og hører til i Vipperød Sogn.

Faldgruben

Nok er forretningsmodellen, som han kalder det, glimrende. Men som han oplever kirken set udefra, så er der også et par opmærksomhedspunkter. For eksempel er det sjældent godt, hvis man som medlem af en forening eller en kunde i en butik føler sig fremmed, mener han.

- Lukkethed kan være en faldgrube. For at være helt ærlig, så opfatter jeg nogle gange kirken som en lukket klub. Jeg tror, at kirken skal være opmærksom på, at den ikke opfattes som et fjernt sted, hvor tingene sker på kirkens og ikke "kundens" præmisser, siger Lars Petersson.

Modtryk

Omvendt har kirken et enormt potentiale i fremtiden, mener han. Særligt på grund af de sociale medier.

- Vi er i en tid, hvor vi også oplever store skyggesider ved de sociale medier.

- Jeg er overbevist om, at sociale mediers fremdrift på godt og ondt – men rigtig meget ondt – vil skabe et enormt modtryk for at opleve samvær uden for de sociale medier. Det kan være hos spejderne, i idrætsklubberne – men altså også kirken, som er et af de steder, der kan give os oplevelsen af fysisk fællesskab. Det modtryk har coronapandemien blot forstærket, mener han.

- Kirken kan efter corona få mulighed for at spille en endnu større rolle. For jeg tror, at det for flere og flere mennesker står klart, at vi higer efter sikkerhed, tryghed og fællesskab. Og der er kirken et af de steder, vi kan søge hen, forudser Lars Petersson.

Det er VERDEN, Gud elsker, ikke kun vores eget lille sogn

Tekst: Peter Fischer-Møller, biskop

Fotos: Danmission

Læg mærke til - i det kendte bibelcitater fremhævet her til højre - at det er VERDEN, Gud elsker, ikke kun vores eget lille sogn. Selvfølgelig er vores sogn og kirke også en del af verden, men det er altså ikke hele verden. Og Gud elsker også andet end os og vores.

De nye menighedsråd trådte til første søndag i advent. Tillykke til jer med opgaven. Og tillykke til folkekirken med at I vil engagere jer i jeres lokale sognekirke. Nogle af jer har været med i mange år, andre tager fat for første gang og med friske kræfter.

For de fleste menighedsrådsmedlemmer - nye som mere erfarne - er det nok det lokale kirkeliv og den lokale kirke, man er mest optaget af. Og det er helt naturligt. En af grundene til, at vi her i landet har nogle af verdens bedst vedligeholdte kirker er, at det er repræsentanter for menigheden, der har det primære ansvar for bygningerne. Vi passer på vores lokale kirke, fordi vi holder

af den, fordi vi synes, den er noget helt specielt, fordi den er "vores kirke".

Tilsvarende er menighedsrådsmedlemmer optaget af gudstjenesterne og det kirkelige liv i sognet eller pastoratet. For det er jo her, vi selv går i kirke. Det er her, vores børn blev døbt, og vi selv blev viet. Det er her på kirkegården, vi tog afsked med farmor sidste vinter. Det er her,

“

For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Johannesevangeliet 3.16

vi gerne vil have Casper Christensen på besøg for at høre ham holde foredrag om, hvorfor han valgte at blive døbt. Og så vil vi gerne have både spaghettigudstjenester for de unge familier og hyggeeftermiddage for pensionisterne i sognehuset.

Det er rigtig godt - et langt stykke hen ad vejen. Men kirke og kristendom handler altså ikke kun om os her i sognet.



Det har været øjenåbnende og stærkt inspirerende at tale med medkristne, som lever under helt andre vilkår, og som udtrykker og udfolder deres tro meget anderledes, end vi er vant til det, fortæller Roskildes biskop. Her er han i samtale med en munk i Myanmar.

Historien, der gik verden rundt

Når vi overhovedet har en lokal sognekirke, når vi kan holde gudstjeneste på søndag, og konfirmanderne kan gå til præst og skoleeleverne blive undervist i kristendom, så er det fordi, nogen bragte historien her til landet for mere end 1000 år siden: En historie om en tømrersøn, der opgav sit erhverv og i løbet af de tre år han vandrede rundt på Palæstinas veje fortalte helt opsigtsvækkende historier om Gud, udfordrede vanetænkning og selvtilstrækkelighed i en grad, så magthaverne til sidst fandt det nødvendigt at skaffe sig af med ham. Det gjorde de for at holde sammen på samfundet, sådan som de kendte det.

Det er en historie om en flok mennesker, der havde fulgt ham og sammen med ham havde oplevet, hvordan livet åbnede sig for dem. Hvordan han kaldte på alt det bedste i dem. Hvordan de troede, at alt var tabt, da de så ham dø som en for-

bryder på et kors, men tre dage efter fandt de hans grav tom og brugte resten af deres liv på at fortælle, at døden ikke havde kunnet gøre det af med den grænseløse kærlighed, han havde vist dem og verden.

De holdt ikke historien for sig selv hjemme i landsbyen, i deres eget område, i deres egen kultur. Det glædelige budskab om Guds grænseløse og grænsesprængende kærlighed i Jesus Kristus gik på tværs af alle de grænser, der ellers havde styret deres liv.

”Der er ikke forskel på jøder og ikke-jøder, slaver og frie, mænd og kvinder; fordi I hører til hos Kristus er I en enhed,” (Galaterbrevet 3,28, Bibelen 2020) skrev Paulus, og rejste Middelhavet rundt for at dele budskabet med alverden.

Mennesker og medmennesker

Sådan begyndte det, sådan fortsatte det, og sådan er det stadig. Det kristne evangelium forener os på

tværs af alt det, der ellers skiller os ad. På tværs af sprog, kulturer og verdensdele kalder Gud os sine elskede børn. Vi er Guds mennesker og hinandens medmennesker.

Dét må vi gerne have med os i vores lokale kirkelige arbejde ude i Roskilde Stifts 313 sogne og i arbejdet ude i de nyvalgte menighedsråd. Det budskab kan inspirere os til at løfte blikket og kigge ud over sognegrænserne for at finde samarbejdspartnere i nabosognene, i provstiet og i stiftet. Det kan inspirere os til at få øje på, at der er opgaver, som lykkes bedre, når vi samarbejder om det. Og her i Stiftsbladet kan man på side 26-30 læse mere om, hvordan man kan engagere sig i det kirkelige arbejde på stiftsniveau.

Evangeliet kan tilskynde os til at løfte blikket og opdage, at der er andre kirker end vores evangelisk-lutherske folkekirke. At der er katolikker og metodister, baptister

“

Det kristne evangelium forener os på tværs af alt det, der ellers skiller os ad. På tværs af sprog, kulturer og verdensdele kalder Gud os sine elskede børn. Vi er Guds mennesker og hinandens medmennesker.

og pinsefolk, som fortolker kristendommen lidt anderledes, end vi gør. Og som kan åbne perspektiver, vi havde overset eller glemt og give os ny glæde over vores egen kirketradition.

Og der er sandelig også kristne mennesker i Sverige og i Rusland og i Italien. Selv har jeg gennem ni år som formand for bestyrelsen i Danmission fået mulighed for at besøge kristne kirker i Cambodia, Myanmar, Indien, Tanzania, Madagaskar, Libanon og Ægypten. Det har været øjenåbnende og stærkt inspirerende at tale med medkristne, som lever under helt andre vilkår, og som udtrykker og udfolder deres tro meget anderledes, end vi er vant til det.

Det her er ikke nyt; det vidste man for 100 år siden i de mange missionskredse, der dengang fandtes rundt om i Roskilde Stift. Missions-

selskaberne findes stadig, men kredsarbejdet er svundet ind. I dag har menighedsrådene muligheden for at tage stafetten og få glæde af det pust af inspiration udefra, som en venskabsmenighed eller et besøg af Danmissions konfirmandaktion kan bidrage med.

Vores kirkeordning

I vores evangelisk-lutherske folkekirke er der et klart fokus på det lokale kirkeliv. Sådan er vores kirkeordning strikket sammen.

Teologen Anders Holm fra Himmelev har en morsom og tankevækkende teori om, hvorfor det er blevet sådan. Han kalder teorien den danske, kirkelige bermudatrekant:

Siden Grundloven blev vedtaget i 1848 har særligt tre mænd sat deres præg på dansk kirkeliv: Mynster, Clausen og Grundtvig. Biskop Mynster ønskede at bevare status quo, selvom man med Grundloven fik udskiftet statskirken med en folkekirke. Teologiprofessor Clausen var fortaler for demokratisk valgte



“

Men vores kirkeordning rummer også en fare for, at vi lukker os om os selv og vores eget. At vi er så optaget af vores eget sogn, vores egen kirke, vores egne kirkelige aktiviteter, at vi glemmer, at den kristne tro lever ved at blive delt.



forsamlinger, der skulle styre kirken både lokalt og nationalt. Præst og salmedigter Grundtvig ønskede størst mulig frihed for den enkelte menighed.

De tre grundholdninger kom til at præge folkekirken i mange år – ja, præger den måske den dag i dag.

I Grundloven står der, at "folkekirken forfatning ordnes ved lov". Sådan en ved lov ordnet kirkeforfatning fik vi ikke, blandt andet fordi de tre nævnte fløje aldrig kunne blive enige. Med overgangen fra stats- til folkekirke ophørte kongen med formelt at lede kirken, og den opgave overgik til regering og folketing. Det er fortsat folketinget, der har ansvaret for den kirkelige lovgivning, og det er fortsat kirkeministeren, der varetager den udøvende magt. Det er det fordi, man endnu ikke er blevet enige om en kirkeforfatning. Historisk set har regering og folketing overladt alt, hvad der har at gøre med "de indre anliggender" til kirken selv, det vil sige til menighedsråd, præster, provster og biskopper at blive (u)enige om.

På den måde blev folkekirken præget af et demokrati fra neden. Det er vi mange, der er rigtig glade for.

Men vores kirkeordning rummer også en fare for, at vi lukker os om os selv og vores eget. At vi er så optaget af vores eget sogn, vores egen kirke, vores egne kirkelige aktiviteter, at vi glemmer, at den kristne tro lever ved at blive delt. Også med dem på den anden side af sognegrænsen, dem i København – ja, sågar med dem i Sverige.

For således elskede Gud verden ...

To biskopper i dialog, Peter Fischer-Møller fra Roskilde og biskop Elias Toumeh fra Den Kristne Dal i Syrien.

Sådan engagerer du dig i dit stift

Nogle opgaver lykkes bedst, når vi løfter i flok. Menighedsråd og ansatte kan engagere sig på stiftsniveau og bidrage til at løfte kirkelivet i hele Roskilde Stift. Læs her hvordan.

Tekst: Sidsel Drengsgaard

Konfirmandtræf for 3500 konfirmander i domkirken, en kortlægning af det diakonale arbejde i Roskilde Stift, debataftner om liturgi.

Tre ud af mange eksempler på opgaver, der er løst i fællesskab på stiftsniveau. Opgaver, som det enkelte sogn vanskeligt kan løfte alene – eller med fordel kan løfte i fællesskab med de øvrige 312 sogne i Roskilde Stift.

Der er mange måder, man kan engagere sig i det fælles arbejde på:

- Man kan stille op til Stiftsrådet. Der er valg i 2021.
- Man kan engagere sig i ét af de ni udvalg, som Stiftsrådet har nedsat for at styrke forskellige aspekter af det kirkelige liv i stiftet.
- Primært præster kan engagere sig i forskellige faglige netværk.

Foto: Rune Hansen, Folkekirkens Nødhjælp 2020.





Sådan bliver du engageret i Stiftsrådet

Stiftsrådets opgave er at medvirke til at styrke det kirkelige liv i stiftets 313 sogne.

Stiftsrådet består af biskoppen, domprovsten, en repræsentant for stiftets provster, tre repræsentanter for stiftets præster samt en menighedsrepræsentant fra hvert provsti. Alle, der er valgbare til et menighedsråd, kan stille op til stiftsrådsvalg. Det er medlemmer af de respektive provstiers menighedsråd, der vælger provstiets menighedsrepræsentant i Stiftsrådet.

Stiftsrådet har en række opgaver:

- Det udskriver det såkaldt bindende stiftsbidrag. Det er penge, som går fra den kirkeskat, sognene modtager, til stiftet. De penge administreres af Stiftsrådet og kan bruges på aktiviteter inden for tre lovbestemte områder: Kommunikation, formidling af kristendom og udviklingsprojekter.
- Det fastlægger stiftets udvalgsstruktur og bestemmer, om der skal nedsættes et særskilt udvalg til at varetage bestemte opgaver i stiftet. Det kan rådgive biskoppen om kirkelige forhold, herunder kirkelige fællesopgaver og strukturforhold, ligesom det på eget initiativ kan tage sager af betydning for stiftet op til en fælles drøftelse.
- Det forvalter stiftsmidlerne, det vil sige kirkernes formuer, der blandt andet består af midler fra salg af ejendomme og indbetalinger til gravstedsvedligeholdelse. Disse midler kan udlånes til kirkerne og her fastlægger Stiftsrådet ind- og udlånsrenten.

Sådan bliver du engageret i et udvalg



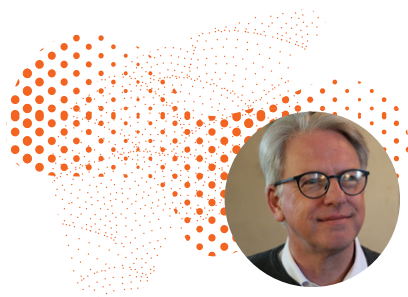
I Roskilde Stift er der ni udvalg, som arbejder med at inspirere og kvalificere det lokale arbejde i sognene – og på tværs af sogne og provstier i form af samarbejdsprojekter.

Udvalgene præsenteres her og vil du vide mere, kan du læse deres kommissorier på stiftets hjemmeside.

Ønsker du og dit sogn assistance eller vejledning fra et af udvalgene, er I meget velkomne til at kontakte udvalgets formand, der vil finde ud af om og hvordan, udvalget kan hjælpe.

Har du kompetencer og interesser indenfor et af udvalgenes områder, kan du stille dig til rådighed for arbejdet ved at kontakte udvalgsformanden. Det er da op til udvalget at beslutte, om de ønsker at optage endnu et medlem. Ønsker de det, skal et nyt medlem af udvalget godkendes af Stiftsrådet.

Mød de ni udvalg her.



RELIGIONSPÆDAGOGISK UDVALG

Her handler det om formidling af kristendom på nye måder – til børn, unge, voksne og ældre. Udvalget arbejder med, hvordan man kan gøre kristendommen og kirken relevant og tilgængelig på nye måder og for nye modtagere. Man ønsker at inspirere og bidrage til udviklingen af det kirkelige arbejde i stiftet blandt andet gennem partnerskaber med andre aktører i samfundet. Eksempler på det er arbejdet med skoletjenester, konfirmandtræf og gerontologi.

Formand:
Provst
Jens Elkjær Petersen

☎ 5185 6442
✉ jep@km.dk



UDVALGET FOR GLOBAL KRISTENDOM

Nøgleordene for dette udvalg er mission, religionsmøde og mellemkirkelige relationer. Opgaven er at inspirere og medvirke til, at disse aspekter af kristentroen bliver forstået som en integreret og vigtig del af de lokale sognes liv og opgave. Man ønsker at bidrage til, at kontakten til andre kristne kirker i og uden for Danmark styrkes, at støtten til missionsselskabernes aktiviteter øges, og at sognene er med til at skabe gode rammer for religionsdialog.

Formand
Sognepræst
Thomas Hornemann-Thielcke

☎ 2024 8248
✉ teh@km.dk



STRATEGIUDVALGET

Stiftsrådet vurderer løbende sin egen indsats. Det overvejes, hvilke udvalg man har, og hvordan pengene bruges. Til støtte for dette arbejde har man nedsat et strategiudvalg, der løbende orienterer Stiftsrådet om ny viden og forskning af relevans for kirkelivet i Roskilde Stift. Udvalget medvirker derudover til at sikre en rød tråd i Stiftsrådets og udvalgenes arbejde. Sammen med kommunikationsudvalget arbejder man med at synliggøre udvalgenes og stiftskonsulenternes arbejde.

Formand
Formand for Stiftsrådet
Bodil Therkelsen

☎ 4062 6877
✉ stavbt@hotmail.com



LITURGIUDVALGET

Gudstjenesten er omdrejningspunktet for udvalgets arbejde: Ritualerne, prædikenen, salmesang og kirkemusik. Man ønsker at skabe et øget fokus på det liturgiske arbejde, at skabe fora for debat og vidensdeling og at understøtte det landsdækkende udvalgsarbejde vedrørende liturgi, som biskopperne har igangsat. Ambitionen er at støtte og inspirere menighederne blandt andet til et øget samspil mellem præst og menighedsråd i forhold til gudstjenesten.

Formand

Domprovst

Anne-Sophie Olander Christiansen

☎ 4635 0878

✉ asc@km.dk



DIAKONIUDVALGET

Besøgstjeneste, hjemløsearbejde og julehjælp er eksempler på diakonale indsatser. Dette udvalg har som målsætning at styrke og inspirere det diakonale og sjælesørgeriske område i stiftets sogne. Man ønsker at indsamle viden, inddrage erfaringer fra ind- og udland, at afholde temadage og varetage kontakten til diakonale organisationer med henblik på at fremme og udvikle samarbejdet mellem disse og sognene.

Formand

Pensioneret sognediakon

Hanne Hummelshøj

☎ 4013 0899

✉ hh@kildebr.dk



UDVALGET FOR KIRKE PÅ VEJ

Her arbejder man med nye måder at være og lave kirke på. Det sker gennem projektet "Kirke på vej" – og udvalgets opgave er at sikre gode rammer for og opfølgning på projektet. I projekt "Kirke på vej" har man fokus på de mennesker, der ikke i forvejen bruger kirken jævnligt. Man ønsker at eksperimentere med nye udtryk for tro, spiritualitet og kirke. Udvalget ønsker at afholde læringsnetværk og inspirationsdage til glæde for alle i stiftet.

Formand

Provst

Anna Helleberg Kluge

☎ 31362105

✉ ahe@km.dk



UDVALGET FOR GRØN KIRKE

Man ønsker med dette udvalgs arbejde at fremme en bevidsthed om ansvaret for Guds skaberværk i kirkernes hverdag og tilskynde til handling til gavn for natur, klima og miljø på sogne-, provsti- og stiftsniveau. Man ønsker at inspirere og medvirke til, at man lokalt tænker klima og miljø ind i kirkens daglige liv både i gudstjenesten, den daglige drift og på kirkens grønne områder.

Formand

Sognepræst

Helene Wonsbæk Rasmussen

☎ 4640 4161

✉ hra@km.dk



KOMMUNIKATIONSUDVALGET

Det er udvalgets opgave at sikre en tidssvarende, relevant og aktuell kommunikationsindsats fra stiftets side. Det gælder både intern og ekstern kommunikation herunder drift og udvikling af hjemmeside, tilstedeværelse på sociale medier og udgivelse af diverse publikationer. Udvalget skal også sikre rådgivning af biskoppen over for pressen og tillige arrangere inspirationsdage for kommunikationsansvarlige i sognene.

Formand

Medlem af Stiftsrådet

Keld Köcher

☎ 2985 2891

✉ kek@km.dk



UDVALGET FOR PRÆSTEKURSER

Udvalget arrangerer et årligt stiftspræstestævne, et nytårsmøde, retræter og supervision for præster.

Formand

Provst

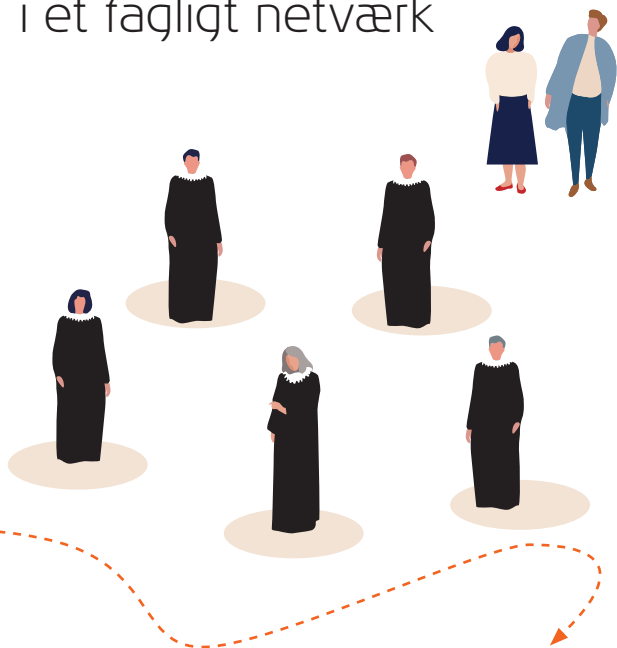
Erhard Schulte Westenberg

☎ 5120 7206

✉ esw@km.dk



Sådan bliver du engageret i et fagligt netværk



I Roskilde Stift har man etableret fem forskellige faglige netværk med præster som tovholdere. I hvert netværk sidder en præst fra hvert provsti.

DE FEM NETVÆRK

Netværk af gymnasiepræster

Kontakt: Sognepræst Marianne Myssen

📞 2045 0145

✉️ marm@km.dk

Netværk for migrantarbejde

Kontakt: Sognepræst David Varming Winsløw

📞 2974 4909

✉️ dvw@km.dk

Netværk for gerontologi

Kontakt: Religionspædagogisk konsulent Stinna Ahrenst

📞 6128 6759

✉️ stah@km.dk

Netværk for homiletik

Kontakt: Sognepræst Maria Harms

📞 4636 6438

✉️ mhar@km.dk

Netværk for kristen spiritualitet

Kontakt: Sognepræst Helle Brink

📞 2143 2263

✉️ hebr@km.dk



Årlige begivenheder for hele stiftet

LANDEMODE-GUDSTJENESTE

I juni mødes biskoppen med menighedsråd, valgmenighedsbestyrelser, provstiudvalg, stiftsråd, kirkefunktionærer, præster, provster og provstisekretærer til en traditionsrig gudstjeneste med efterfølgende spising.

STIFTS DAGEN

Hvert år indbyder stiftsrådet til et festligt og indholdsrigt møde for alle, der er engageret i kirkelivet i Roskilde Stift. Dagen har et relevant tema, der udfoldes i forskellige oplæg, og man fejrer gudstjeneste og spiser sammen.



WWW



stiftets kommunikation

- Brug stiftets hjemmeside
- Følg stiftet på Facebook
- Tilmeld dig stiftets månedlige nyhedsbrev på hjemmesiden
- Brug kursuskalenderen på hjemmesiden
- Læs stiftets udgivelser fx Stiftsbladet og Stiftsårbogen

BØN SALMESANG TROSSAMTALER



Hører det til på et **menighedsrådsmøde**?

Tekst og fotos: Rasmus Birkerød

Vi kan alle have en tendens til at tro, at andre sandsynligvis gør ligesom os selv. Men når det gælder menighedsrådsmøder, så er mødekulturen i nabosognet med ret stor sandsynlighed en helt anden, end den, man er vant til.

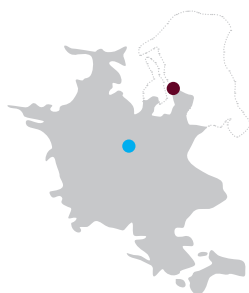
Tilgangen til hvorvidt bøn, salmesang og trossamtaler hører til på et menighedsrådsmøde er vidt forskellig.

Stiftsbladets rundspørge viser, at mens nogle sogne vælger at holde et menighedsrådsmøde stringent som et bestyrelsesmøde, så prioriterer andre at have både Fadervor, salmesang og debatter om troslivet på dagsordenen.

Læs på de næste sider, hvad fire menighedsrådsformænd svarer på spørgsmålet om bøn, salmesang og trossamtaler hører til på et menighedsrådsmøde:

**Birthe Ritslev**

*Menighedsrådsformand siden 2008
Jyllinge Sogn*

**Hanne Møllerup-Poulsen**

*Menighedsrådsformand siden 2016
Store Tåstrup Sogn*

JA

Første punkt på dagsorden er altid noget med tro, etik, eksistens. Faktisk er den første halve time fra 19.00-19.30 sat af til det. Og så slutter vi altid med at synge en salme og bede Fadervor.

Vi har for eksempel indledt med at debattere emner som krænkelse, skam og den nye oversættelse af Bibelen. Det gør, at vi som menighedsrådsmedlemmer får en lidt anden tilgang til hinanden. Vi lærer at kende hinanden meget bedre. Vi får også belyst et emne, som vi på den måde kommer meget dybere ind i, end hvis vi bare havde læst en artikel om det i Kristeligt Dagblad. Den slags samtaler er meget givende, for det viser, hvor forskellige vi faktisk er.

Andre menighedsråd vil mene, at den slags samtaler ikke hører hjemme på et menighedsrådsmøde, hvor der er mange praktiske ting på dagsordenen. Hvad tænker du om det?

Jeg tænker, at så synes jeg, at de prioriterer forkert. Som menighedsrådsmedlemmer skriver vi under på, at vi vil være med til at formidle det kristne budskab. Jeg synes, at trossamtaler, bøn og Fadervor på et menighedsrådsmøde er med til at minde os om, hvorfor vi sidder her. Det, vi gør i menighedsrådet, må gerne afspejle det, vi gør i kirken.

NEJ

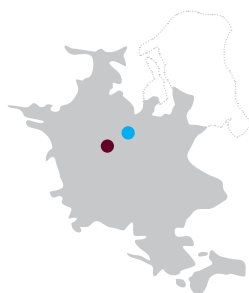
Vi har ikke prioriteret bøn, salmesang og trossamtaler på menighedsrådsmøderne. Vi holder det mere som et klassisk bestyrelsesmøde. Vi går direkte til sulet. For vi har så meget, vi gerne vil arbejde med. Derfor afholder vi møderne så stringent som muligt. Ellers går der får meget hyggesnak i den. Møderne varer typisk 2-3 timer, og de kører efter devisen: beslutninger, drøftelser og orientering.

Hvorfor fravælger I at synge en salme?

Det har aldrig været kutyme. Vi synger så meget i andre sammenhænge. Troen er hele tiden i vores hjerter. Det må jo være godt nok. Vi behøver ikke at sidde og bede eller synge til et menighedsrådsmøde. Så vi prioriterer bevidst et stringent møde frem for at blande salmesang og bøn ind i det.

**Tove Madsen**

Menighedsrådsformand siden 2014
Munke Bjergby Sogn

**Aase Stær**

Menighedsrådsformand siden 1996
Undløse Sogn

JA

Vi begynder altid mødet med en sang fra højskolesangbogen og slutter med en debat om tros- og kirkeliv. Her bruger vi de debatkort, som Landsforeningen af Menighedsråd har udgivet. Vi trækker to spørgsmål ved hvert møde og diskuterer dem.

Vores debat om spørgsmålene betyder, at vi får en bedre fornemmelse for hinanden. For eksempel kom vi for nylig til at tale om nadver. Der er et medlem hos os, der faktisk ikke bryder sig om at gå til nadver. Her fik hun så muligheden for at fortælle, hvorfor hun har det sådan. Det er jo ikke unormalt blandt kirkegængere at afstå fra at gå til nadver. Så det gav os en indsigt i, hvorfor andre i sognet måske afholder sig fra at gå til nadver.

Andre menighedsråd sammenligner deres møder med bestyrelsesmøder. Bliver sang og debat om trosliv så ikke malplaceret?

Sådan ser jeg det altså slet ikke. Hos os er vores møder ikke som bestyrelsesmøder. Det er mere folkeligt og meget hyggeligt hos os. Der er heller ingen faste regler for, hvornår vi må sige noget. Menighedsrådsmøder er noget, vi allesammen glæder os til. Selvfølgelig skal vi også tale om økonomi. Det skal vi jo, for det hører med til vores opgave. Men flere i menighedsrådet, har sagt, at det bliver for kedeligt, hvis vi kun skal tale om økonomi.

NEJ

Bøn, salmesang og debat om vores trosliv er ikke en del af vores menighedsrådsmøder.

Meningen for mig ved at sidde i menighedsrådet er også noget andet. Vi vil gerne gøre noget for sognet og for vores landsby. Det betyder, at der er en masse praktiske ting, som vi skal have styr på i menighedsrådet, så jeg kan simpelthen ikke se, hvordan der også skulle være tid til det andet.

Bare for at nævne et aktuelt eksempel: Der er et ønske om, at der kommer lys på kirken her i vinterhalvåret. Så skal vi på møderne sørge for, at det kan ske. Der er altså et arbejde, der skal udføres, og jeg vil gerne gennemføre møderne på max. 2 timer. Så jeg kan ikke se, at vi har tid til sang og bøn.

Jeg har en fortid i det private erhvervsliv, hvor jeg har været chefens højre hånd, og jeg går op i, at der skal være orden på tingene, så jeg er nok lidt kontant i min ledelse af møderne. Så kan vi altid snakke bagefter.



KIRKEFOLKET VIL HAVE:

forståelighed genkendelse & berigelse

Tekst: Jette Hvidtfeldt, Bromme menighedsråd

Fotos: Lars Rugaard, Bromme menighedsråd

Det skal være trygt og givende at gå i kirke, lød det fra kirkegængerne i Pedersborg og Bromme. Det viste sig, at ønsket på mange måder ikke har været svært at imødekomme.

Det skal være trygt, og det skal være givende at gå i kirke. Det var der enighed om på et menighedsrådsmøde i **Pedersborg og Bromme sogne** i Sorø Kommune. Anledningen til mødet var biskoppernes spørgsmål til menighederne om, hvordan kirkegængere synes, at gudstjenesterne skal være i fremtiden.

Mødedeltagerne i Pedersborg Sognegård svarede, at det skal være en rar oplevelse at gå i kirke. Der skal være genkendelighed og nærvær, og man skal føle sig beriget af de ord, man hører, og de tanker der opstår.

- Det gør ikke noget, at der er noget, man ikke helt forstår, som der var en, der sagde. Men helt generelt var der enighed om, at teksterne og prædikenen helst skal være så forståelig som muligt. Det er det, der giver nogle gode "aha-oplevelser".

Børnene skal synges ind

De mange dåbshandlinger, der har fundet sted uden for højmessens pga. corona-restriktioner, har tydeliggjort, hvor svært det kan være for ikke-kirkevante at følge med i og forstå en gudstjeneste. Præsten har derfor indrettet dåbsgudstjenesterne, så deltagerne i højere grad har forstået, hvad der foregik. Men også



Sognepræst og provst Lars Poulsen demonstrerer, hvordan skærmene fungerer. Under gudstjenesten betjenes systemet af en frivillig, men præsten kan også benytte en fjernbetjening, når det er mest praktisk.

højmassen om søndagen kan generelt gøres mere forståelig, og dåbs-handlingerne skal helst foregå under højmassen, så barnet kan blive sunget ind i kirken og forældre og barn lykønskes bagefter af alle.

Forståelsen kan fx øges ved, at teksten deles op og kommer i to dele i prædikenen, hvis det giver et bedre forløb. Men det kræver naturligvis, at præsten gør opmærksom på, at

det er det, der nu sker. Ellers forvirrer det mere, end det gavner.

Der kan også være gudstjenester, hvor det vil passe bedre ind i helheden at nøjes med to læsninger. Det er op til præsten selv at afgøre, mente mødedeltagerne. En tekst vil måske også vinde ved at blive forkortet ud fra et ønske om at tydeliggøre sammenhængen mellem et valgt tema i evangelielæsningen og

den eller de øvrige tekstlæsninger. Og så må præsten i øvrigt selv vælge, hvilke af Bibelselskabets oversættelser, der passer bedst til den ene eller den anden søndag.

Ny teknik i kirken

I Pedersborg Kirke har præst og menighedsråd arbejdet meget med, hvordan man kan gøre gudstjenesterne mere tilgængelige ved at sætte nogle fladskærme op i kirkerummet. Her vises teksten til dagens salmer – så kan menigheden synge frit ud i stedet for at bøje sig over salmebogen. Et par ord om, hvad der nu skal ske, er også med til at vejlede kirkegængerne gennem gudstjenesten.

Sådanne skærme vil nok aldrig komme op i Bromme Kirke. Kirkerummet er også langt mindre. Til gengæld kommer præsten med nogle forklarende ord til indledning, så alle fra begyndelsen er med på, hvad vi skal høre om i dag.

Forståelige salmer

Salmerne, vi synger, skal være de mere tilgængelige, frem for dem der er fulde af ord, ingen mere bruger. Alle ville også gerne synge alle vers.

- Det kan da godt være, sagde en, at der er en enkelt salme på 25 vers med mange uforståelige ord, hvor man med fordel kunne springe nogle vers over.

Men helt generelt ville alle gerne have det hele med. Menighedsrådet gik også klart ind for, at præsten både kan vælge salmer fra salmebogen og fra "100 salmer" og andre nyere salmesamlinger. Den slags er med til at give en forståelse og en genkendelighed under gudstjenesten.

Som en anden måde at gøre det hele mere tilgængeligt på fik organisten fuld opbakning til at indøve en ny salme med menigheden, før selve gudstjenesten går i gang.



Skærme i Pedersborg Kirke kan erstatte både salmebøger og mundtlige informationer.

Der var også lige tid til at se lidt indad, på sig selv i menigheden. For det er ikke kun præstens ord, der betyder noget for oplevelsen ved at gå til højmesse. Det betyder også noget, om der er nogen, der hilser på en – og siger "god søndag", når man går ud igen. De kirkevante skal opføre sig inkluderende, så det også på den måde er en rar oplevelse for andre at komme i kirken, ligesom alle kirkegængerne skal opleve, at de "får noget med hjem", at de føler sig beriget af præstens ord.

FAKTABOKS

**Pedersborg-Bromme Pastorat,
Sorø Kommune, Ringsted-
Sorø Provsti**

Pedersborg: Forstadssogn
3.065 indbyggere
2.558 folkekirkemedlemmer

Bromme: Landsogn
391 indbyggere
335 folkekirkemedlemmer



Tekst eller billeder på kirkens skærme er med til at lede kirkegængerne gennem gudstjenesterne.



Morgensang *før* gudstjenesten

Salmesangen fylder Borup Kirke, længe inden gudstjenesten er begyndt. En af præsterne fortæller her hvordan – og ikke mindst hvorfor.

Tekst: Lis Levring, sognepræst, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby Pastorat

Foto: Katrine Winkel Holm, sognepræst, Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby Pastorat

Menighedens salmesang er en væsentlig del af vores lutherske gudstjeneste. Hvordan fremmer vi salmesangen her hos os i **Borup-Kimmerslev-Nørre Dalby Pastorat**? Det spørgsmål blev stillet for et par år siden, fordi vi gerne ville gøre en god salmesang lidt bedre og hjælpe hinanden med at blive mere fortrolige med vores salmer og de tilhørende melodier.

Naturligvis kan vi alle genkende tanker som: Tør jeg synge med? Hvad nu hvis jeg ikke er fortrolig med melodien og kommer til at ramme en tone, der ikke lyder helt rigtig? Kan jeg i det hele taget synge godt nok til at være med? Nogle af os kan være meget blufærdige omkring det at synge, og givetvis har nogle også fået den besked en gang: Du kan ikke synge! Men nu er det jo ikke skønsang og rene toner, det handler om, når talen falder på menighedens sang. Nej, det er glæden ved at kunne give udtryk for sin tro også gennem den store og dejlige salmeskat, som vi har i vores kirke.

Derfor opstod den idé: Kunne man på en eller anden måde invitere menigheden på forhånd og introducere både salmevalg og melodier? Altså lave en lille generalprøve på søndagens salmer og høre lidt om, hvorfor netop denne salme var blevet valgt? Prøve at lytte til melo-

dien og måske blive opmærksom på, hvordan melodien kan understøtte salmens tekst? For det er meget nemmere at turde synge med, når man har hørt melodien og selv prøvet at synge salmen. Og, ja – det kan faktisk være en befrielse at få at vide, at en melodi er lidt svær. Så er sejren og glæden des større, når man tør kaste sig ud i at synge med.

Morgensang finder sted en gang om måneden i Borup Kirke. Der er ingen tilmelding, og det er ganske uforpligtende. Man skal bare have lyst til at være med.

Vi begynder med, at vores kirkesanger guider os i at få varmet stemmerne op. Det kan ofte give et lille smil på læberne. Jeg synes i hvert fald, at det er dejligt befriende at stå sammen med nogle andre og lave sjove og mærkelige lyde for at få varmet stemmen op. Herefter fortæller præsten om denne søndags salmer, mens organist og kirkesanger i fællesskab introducerer da-

gens melodier. Det har vist sig at være en god og frugtbar idé for ikke kun de fremmødte, men også for organist, kirkesanger og præst, for fællesskabet er blevet styrket mellem os alle.

Morgensang tager ca. 30 minutter, hvorefter der er en kop kaffe, inden dagens gudstjeneste begynder.



Stemningsbillede fra morgensangen i Borup Kirke, søndag den 25. oktober før gudstjenesten.



Hvad enten gudstjenesten holdes i kirken eller kirkeladen, så skal der ringes til gudstjeneste. Her er artiklens forfatter selv i sving ved klokkestabelen.

Gudstjenester - nu også i Kirkeladen

Tekst: Steen Nehrkorn Nielsen, sognepræst, Tveje Merløse Sogn

Foto: Anja Nebeling, organist, Tveje Merløse Sogn

Lyden af **Tveje Merløse Kirke** 5 minutter i gudstjenestetid har altid været en summen af mange stemmer, der hilser glade på hinanden og spørger, hvordan det er gået med dette og hint, og hvordan det forholder sig med familie og helbred. Og stilheden sænker sig først, når bedeslagene begynder.

Da coronaen kom, blev der meget stille. Og selv om vi efterhånden blev gode til videogudstjenester, er det ikke helt det samme at synge og prædike foran et kamera og meget få andre.

Så vi glædede os, da første bølge klingede af, og vi måtte åbne kirken igen. Kirken fik lov at rumme 24 syngende kirkegængere ad gangen. Det er ikke mange, og i hvert fald ikke nær så mange, som vi regnede med at se, og som vi plejer at se. Så vi lavede et tilmeldingssystem og planlagde kortere gudstjenester

kl. 10.00, 11.00 og 12.00 med afsprætning imellem. Plus dåbsgudstjenester ad libitum.

Sådan et program medfører en ret stor belastning af præster og personale. Og i Holbæk Provsti vil vi gerne begrænse den belastning, hvis det er muligt. Til at begynde med kom der ganske mange, men til vores overraskelse viste det sig, at det gik hurtigt ned ad bakke med kirkegangen, og inden længe kunne vi som regel nøjes med en enkelt gudstjeneste med 24 deltagere.

Da vi spurgte kirkegængerne, svarede de, at de dels savnede meget at være flere sammen, og desuden at det faktisk var en barriere at skulle ringe og tilmelde sig til gudstjeneste. Og det forstår jeg faktisk godt. Så vi fik den idé at holde nogle af vores gudstjenester i vores sognegård, Kirkeladen. Der er meget plads, og vi må være 65 syngende kirkegængere.

I forvejen har vi haft gode erfaringer med at holde familiegudstjenester i de store sale, så det var ikke helt ukendt terræn. Der er godt nok ikke noget orgel, men et fint flygel, og til overflod en smuk klokkestabel udenfor, hvor vi kan ringe til gudstjeneste.

Den 18. oktober holdt vi den første gudstjeneste, med yderligere tre af slagsen planlagt inden jul. Vores dygtige kirke- og kulturmedarbejder havde fundet billeder, der passede til salmer og læsninger, og de blev projiceret op på endevæggen undervejs.

Det gik rigtig fint. Vi havde omtrent fulde huse. Og det var dejligt igen at høre en summen af stemmer, der hilste glade på hinanden og spurgte, hvordan det var gået med dette og hint ...



Måske husker vi denne jul om 50 år:

... for der var ikke plads til dem i herberget ...

Juleaften i hallen

Tekst: Jeanette Capion, sognepræst, Kongsted Sogn

Foto: Jeppe Storm



Julen står for døren ... og det gør coronaen desværre også. Det er en helt særlig situation, som kirkerne rundt om i Danmark står i.

Vi skal først og fremmest sikre os, at vi kan fejre Jesu fødsel så sikkert som muligt. Det giver nogle store udfordringer især med hensyn til plads i mange kirker. En del af vores gamle middelalderkirker er derudover fredet og kræver særlige rengøringsmetoder, hvor afsprøjtning ikke er en af dem.

Her i **Kongsted Sogn** har vi valgt at rykke juleaftensgudstjenesterne til hallen. Det har vi af flere årsager, hvor den oplagte er pladsmanglen pga. corona-restriktionerne. Den vigtigste er dog, at vi i langt højere grad kan sikre forholdene, så folk i risikogruppen kan deltage i juleaftens traditionelle gudstjeneste. Vi kan sikre ind- og udgang med stor afstand. I hallen er der flere udgange, hvor igennem vi kan føre folk ind og ud. Vi kan sikre pladser til dem i risikogruppen, så de kan komme til at sidde, hvor ingen skal

forbi dem eller kommer i nærheden. Vi kan hurtigt og sikkert spritte alt af. Der er udluftningssystemer i hallen, der jo er vant til at skulle skifte luft ud og ind til håndboldkampe og gymnastikopvisninger. Der er altså et meget bedre luftmiljø, end vi ville have i vores smukke, lokale kirke.

Stemningen bliver selvfølgelig ikke helt den samme, som når vi normalt sidder næsten på skødet af hinanden juleaften i en smukt dekoreret gammel kirke. Men jeg er overbevist om, at vi stadig kan få en smuk og højtidelig juleaften. Jeg er overbevist, fordi vi allerede har gjort forsøget med at holde konfirmationerne i hallen. Det viste sig at være en langt smukkere og finere oplevelse end forventet.

Hvorfor er det så vigtigt at gøre det sikkert for folk i risikogruppen? Det er det, fordi de længe har været bundet til deres eget hjem. Coronaen tærer på os alle sjæleligt og mentalt, men den tærer ekstra meget på dem iblandt os, der ikke kan deltage i familiefødselsdage, hvis svigerfamilien er med eller som ikke kan deltage i de lokale sociale aktiviteter.

Ved at holde juleaften i hallen kan vi på sikker vis have vores ældre og vores udsatte med til gudstjeneste, hvor de på sikker afstand kan være sammen med familie og naboer. Så når vi rykker juleaftensgudstjeneste fra kirken til hallen, så handler det ikke kun om, at der kan være plads til mange, men at der kan være plads til alle.

Juleaften pynter vi hallen efter alle kunstens regler. Og selv om det ikke bliver det samme, så bliver det noget ganske særligt. Om 50 år kan vores børn fortælle deres børnebørn om dengang de holdt jul i hallen. Om dengang vi stod sammen på trods og fejrede jul sammen på afstand.



Ved at holde juleaften i hallen kan vi på sikker vis have vores ældre og udsatte med til gudstjeneste, fortæller sognepræsten. Hallen blev tidligere i år taget i brug ved konfirmationerne.



JULEKALENDER TIL VOKSNE

Tekst: Otto Lundgaard

Sigurd Barretts sange til børn i alle aldre går rent ind, er lette at synge med på og lade sig løfte af. Når klaviaturet skiftes ud med et tastatur, åbenbares det, at hans formidlingsevne er af samme gode karat. Han har noget godt på hjerte, fornemmer man, og når ind til læserne med det, han vil os. Også når det er de voksne, som han her og for første gang skriver til – og om.

I kirken kender og bruger vi Sigurd Barretts fortællinger og sange om Bibelen og Luther; nu er hans bog i 24 kapitler "Julekalender til voksne" udkommet på forlaget Eksistensen. Man har lov at tænke, at visse af julekalenderens velskrevne fortællinger nok i pænere grad lader sig bruge til højtlesning i kirkeligt regi frem for andre, men det rokker ikke ved, at jeg klart anbefaler bogen som en brugbar før-julegave.

Køb den, læs den selv, men giv den også til én, som du tænker på i december. Det er den værd.

Bogens titel afslører, hvilket ærinde Sigurd Barrett er ude i: Julekalenderen er TIL de voksne, for der er noget, vi har brug for, og lige på dette punkt tåler vi sammenligning med børnene. H.C. Andersens eventyr var fortalt til børn – underforstået: til dem, der skal have eventyret åbnet og fortalt – og tilsvarende er de 24 livsbilleder i julekalenderen

fremkaldt til fortravlede mennesker som os, der burde kunne sige sig selv, hvad julens budskab betyder, også når det ikke er jul.

Pointen er, det kan vi ikke.

Også vi har brug for at få det fortalt – ja, brug for at nogen standser os, og forærer os en kalendergave, der skal åbnes, men som også åbner os for det liv, der er omkring os, kommer til os, kommer bag på os og rummer os, så vi rummer hinanden. For livet fra Gud er skabt til at være stort – og større end vi selv kan gøre det. Det er julens budskab, og det gælder for hele livet.

Det er imponerende, som det lykkes Sigurd Barrett at komme meget vidt omkring i skildringen af, hvordan december ser ud og føles, men også af hvordan julefreden pludselig indfinder sig, når det guddommelige møder os i et andet menneske, i et uventet livstegn, i et barns tilgivelse af sin stressede mor eller – helt vidunderligt fortalt – omkring et juletræ anbragt som dekoration ved Gate A26 i lufthavnen. Tiden er kostbar i vores tid – og ikke mindst i den travle juletid – men når en flyforsinkelse forærer de travle forretningsfolk masser af tid, så forstår de, hvad tiden er til, og så indfinder julehyggen sig. Ikke fordi vi vil, men fordi vi åbner os for det. Alt imens juletræet stråler af glæde.

Vel bliver det først jul den 24. december, men vi tager fejl, når vi retter al fokus mod denne ene aften, hvor alt bare skal lykkes, for ellers bliver det ikke jul! Igen kommer det ikke kun an på os. Livsbillederne i Sigurd Barretts dagligdagsfortællinger afslører, at julens glædelige og befriende budskab når ind til os, hver gang vi tager imod hinanden, er der for hinanden og samler hinanden op, som stjernefamilien magter at gøre det på en hektisk lillejuleaften. Så enkelt er det, at selv et barn kan forstå det.

Hvis vi voksne derimod ikke er i stand til at forstå det, så kunne vi vælge at købe denne handy julekalender og få det fortalt – hver dag.

Begynd decemberdagen med at åbne, læse og dele det mirakel, som dagen kan give dig. Og når du det ikke om morgenen, så vent til sidst på dagen, til lige før sengetid. Dér, hvor vi lægger vores uperfekte liv i Guds hænder og beder om et mirakel i morgendagens komme. Et mirakel, som vi også selv kan vise os at være for et andet menneske. På en ny dag i december.

God læselyst – og glædelig jul!



Sigurd Barrett
Julekalender til voksne

Forlaget Eksistensen, oktober 2020

Pris: 140 kr.



ROSKILDE KONVENTS NYTÅRSKUR FOR PRÆSTER 2021

- mødes under overskriften:

“Om arvesynd – dåb og ritual.”

Vi har til dagen inviteret sognepræst Kristian Bøcker til at holde et oplæg om synd med afsæt i sin bog “Synd for begyndere” som udkom i 2018.

Det kan for nogle være svært at bringe emnet synd på banen i forbindelse med dåbssamtalerne. Hvordan kan man praktisk gøre det? Det vil sognepræst Rasmus Nøjgaard søge at give nogle bud på.

Programmet for dagen:

- 09.45 Morgensang i Domkirken
- 10.00 Formiddagskaffe/te
- 10.15 Velkomst ved biskop Peter Fischer-Møller
- 10.30 Kristian Bøcker: “Synd for begyndere”
- 12.00 Frokost
- 12.45-14.30 Rasmus Nøjgaard med oplæg om dåb, ritual og syndsbegreb med plads til efterfølgende diskussion.

HVORNÅR?

Torsdag den 28. januar kl. 09.45-14.30.

HVOR?

Konventhuset, Domkirkestræde 10, 4000 Roskilde.

HVAD KOSTER DET?

Frokosten koster 60 kr. og afregnes på selve dagen til provst Erhard Schulte Westenberg.

HVOR TILMELDER VI OS?

Tilmelding senest onsdag den 20. januar 2021 til stiftet på kmros@km.dk.

Vi må i skrivende stund (primo november) maksimalt være 32 i konventhuset, sådan som verden ser ud p.t. Tilmelding er derfor efter først-til-mølle-princippet.

Vel mødt til en spændende dag!
Roskilde Konvents bestyrelse

FÅ OVERSIGT OVER ALLE KURSER OG KONFERENCER

www.roskildestift.dk/kurser-og-konferencer